

Drømmen om et friskt barn

Justine Bonina (28) har født seks barn. Tre av dem er døde. Hun gjør det hun kan for at hennes

sitter på en benk på venterommet på Leger Uten Grensers sykehus i Lubutu i Øst-Kongo. Hun prater lavt med to bekjente. Rundt henne sitter et tjuetall kvinner med fargerike klær og store mager. De skal alle på svangerskapskontroll.

VAKSINE MOT STIVKRAMPE: Alle gravide som kommer på svangerskapskontroll får stivkrampevaksine. Stivkrampe er en dødelig sykdom, som det er svært viktig at mor og barn vaksineres mot.

Stivkrampevaksine? Justine Bonina! Sykepleier Seraphin Kikwabantu kikker rundt seg på jakt etter Justine. Idet Justine hører navnet sitt spretter hun opp og går frem til Seraphin med vaksinekortet i hånden. Det er tid for første del av svangerskapskontrollen: vaksinasjon mot stivkrampe. Stivkrampe er en dødelig sykdom, og det er svært viktig at både mor og barn vaksineres mot sykdommen. En kvinnelig sykepleier kommer til for å hjelpe Seraphin med vaksineringen. Justine blir bedt om å sette seg på benken foran sykepleieren. Hun tar frem den venstre armen og ruller opp blusen sin. Med stødig grep sprøyter sykepleieren stivkrampevaksinen inn i Justines venstre arm. Justine snerper munnen sammen. Snart er det over.

Urinveisinfeksjon, syfilis og malaria Neste post på programmet er urinprøve. Justine får med seg et glass og sniker seg rundt hjørnet til toalettet. Vi undersøker om kvinnene har urinveisinfeksjon, og tar også blodprøve for å sjekke om de har syfilis, forklarer sykepleier Seraphin. Kort tid etter har Justine fylt opp det lille glasset, og det er klart for malariatest. Ved hjelp av litt blod fra en finger, kan Seraphin enkelt finne ut om Justine har malaria. Med skrekkblandet fryd holder Justine frem den ene pekefingeren slik at Seraphin kan stikke i den. Vi bruker noe som heter Paracheck. Det tar ikke mer enn femten minutter før man får resultatet, sier Seraphin. Et kvarter senere viser det seg at Justine ikke har malaria. Heldigvis. Malaria under svangerskapet kan få svært alvorlige konsekvenser for både mor og barn. Forebygging og behandling av malaria under graviditeten er derfor svært viktig. Alle som er på svangerskapskontroll får med seg et myggnett hjem.

SÅNN SMITTER HIV: Sykepleier Seraphin Kikwabantu tar i bruk bilder for å vise kvinnene hvordan hiv smitter, siden mange kongolesere ikke kan lese og skrive.

Hiv og sex Snart er alle de gravide kvinnene ferdig vaksinerte og testet. Seraphin vinker frem Justine og tre andre kvinner. Sammen forsvinner de inn på et avskjermet rom. De skal snakke om sensitive ting som hiv og sex. Da er det best å gjemme seg bort litt. Målet er at alle kvinner som kommer på svangerskapskontroll skal få rådgivning om hiv og reproduktiv helse. Vet dere hvordan hiv smitter? Seraphin ser på bilder og forteller om hvordan det skjer. Men snart begynner den ene å forklare at hiv ofte smitter gjennom sex. Seraphin nikker. Han holder opp en plansje som viser at hiv smitter når man har samleie uten kondom. Men hiv smitter også fra mor til barn. Derfor er det viktig at gravide tester seg for hiv, sier Seraphin. Han

holder opp en ny plansje med tegninger som viser hvordan hiv smitter under graviditet, fødsel og amming.? Hva må vi gjøre for å hindre at hiv smitter fra mor til barn?Kvinnene ser undrende på hverandre. De er ikke helt sikre.? Det finnes medisiner som gravide hiv-positive kvinner kan ta. Da vil ikke barnet bli smittet, sier Seraphin, og understreker igjen hvor viktig det er å teste seg for hiv.

LANG KØ: Leger Uten Grenser tilbyr gratis svangerskapskontroll til kvinner i Lubutu, og tilbudet er svært populært.

Døde av meslinger Litt senere sitter Justine ute i skyggen foran sykehuset og spiser avokado og brød sammen med sine gravide venninner. En svangerskapskontroll tar sin tid når pågangen er stor. Leger Uten Grenser tilbyr gratis svangerskapskontroll, og derfor er tilbudet svært populært.? Jeg kommer hit for å forsikre meg om at alt er bra med fosteret. Jeg har opplevd å miste tre barn før, to barn var dødfødte og ett barn døde av meslinger som fireåring, forteller Justine.Hjemme har hun tre friske barn; to gutter og én jente. Håpet er at det fjerde barnet også skal vokse opp.Den store hiv-testenEtter å ha spist ferdig, flytter hun seg inn på venterommet igjen. Alle kvinnene har fått utdelt kølapper. De venter på å få komme inn til privat undersøkelse hos Seraphin. Kvinnene får tiden til å gå med vitsing og latter.Endelig er det Justines tur. Hun blir veid, før Seraphin hører på fosteret.? Justine har rundt 19 uker igjen av svangerskapet, og jeg ber henne derfor om å komme tilbake om noen uker. Vi har som mål at alle gravide kvinner skal komme på minst fire kontroller i løpet av svangerskapet, sier Seraphin.Så kommer det store spørsmålet: Vil Justine ta en hiv-test? Seraphin snakker alvorlig med henne. Justine vet hva som står på spill. Hun sier ja.Femten minutter senere er svaret klart.? Du har ikke hiv, sier Seraphin fornøyd.Justine smiler tilbake.? Vi sees om noen uker, sier Seraphin.Justine smiler igjen og takker for kontrollen, før hun svinser ut døren og hjem til mann og barn. Med fornyet håp om å føde et friskt barn.

SAMTALE: En personlig samtale med sykepleier er en viktig del av svangerskapskontrollen. Her blir det også avtalt når den gravide skal komme tilbake for neste sjekk.